

Plan van aanpak Hergebruik Betonreststromen

in het kader van het Betonakkoord

Versie 1: 17 juli 2019

Versie 2: 15 januari 2020

- Aangepast naar aanleiding vergaderingen O3 en Q4 2019
- Opmerkingen Veras (Erik Hove) en Betonhuis (Paul Ewalds) verwerkt

Versie 3: 15 april 2020

- Onderdeel 3.1 PvA monitoring Betonhuis (Paul Ewalds)
- Onderdeel 3.3 aangevuld door Siska Valcke/Marique Ruijs
- Onderdeel 3.5 aangevuld door Eric van Roekel/Jan Schuttenbeld
- Onderdeel 3.10 aangevuld
- Onderdeel 3.11 aangevuld
- Onderdeel 3.12 PvA Circular dynamics toegevoegd
- Input Marc Ottelé deelname regelgeving/circulariteitsrisico's

Versie 4: 11 mei 2020 Definitief

- Onderdeel 3.3 door Peter Broere, Siska Valcke, Nick Vervoort
- Aanvullingen n.a.v. overleg uitvoeringsteam d.d. 30 april 2020

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Doel	3
3. Activiteiten (Roadmap)	3
3.1 Monitoring	3
3.2 Regelgeving	4
3.3 Vaststellen criteria kwaliteitsniveau betonreststromen.....	5
3.4 Milieuprestatie.....	5
3.5 Marktwerving hergebruik betonreststromen.....	6
3.6 Stimuleren en bevorderen van de uitvraag en de realisatie	6
3.7 Signaleren en stimuleren innovatie (freement, ADR/HAS, slim breken).....	6
3.8 Regionale initiatieven	7
3.9 Kennisoverdracht.....	7
3.10 Circulariteitsrisico's.....	7
3.11 Richtlijn voor circulair en selectief slopen	8
3.12 Circular Dynamics Betonindustrie.....	9
4. Planning.....	10
5. Organisatie	11
6. Communicatie	13
7. Financiën	13
7.1 Out of pocket	13
7.2 In kind.....	13

1. Inleiding

Om het klimaat en de welvaart in Nederland ook voor toekomstige generaties te behouden is het nodig de milieubelasting en de afhankelijkheid van fossiele energie en primaire grondstoffen te verminderen en tegelijk het concurrentievermogen van onze economie te versterken. Het Klimaatverdrag van Parijs is vertaald naar concrete kabinetsdoelstellingen voor Nederland die voor beton verder invulling krijgen in het Betonakkoord. Er wordt onder andere gestuurd op een reductie van CO₂, een verhoging van circulariteit en het creëren van een positieve waarde voor natuurlijk kapitaal.

2. Doel

100% hoogwaardig hergebruik van het vrijkomende beton (grondstoffen, elementen, componenten), waarbij er transparantie is over de herkomst en samenstelling van het beton dat gerecycleerd wordt ten behoeve van de kwaliteit voor toekomstig hergebruik en waarbij aansluiting gezocht wordt bij erkende keurmerken en transparante meetmethodes;

3. Activiteiten (Roadmap)

De hieronder beschreven activiteiten zullen leiden tot een maximalisering van het hergebruik van betonreststromen.

3.1 Monitoring

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Paul Ewalds, Eric van Roekel, Evert Schut en Peter Broere

Opzetten, uitbreiden en instandhouding van informatie over het hergebruik van betonreststromen in Nederland. Het is de bedoeling om elk jaar inzicht te krijgen in de hoeveelheden betonreststromen die beschikbaar zijn en toegepast worden bij de productie van nieuwe beton. Hierbij dient zoveel als mogelijk aangesloten worden op bestaande systemen bij leveranciers van grondstoffen, producenten van beton, aannemers en opdrachtgevers.

- **Leveranciers.** De BRBS kende tot een aantal jaren geleden een systeem waarbij hoeveelheden geleverde gerecyclede materialen in beeld werden gebracht. Getracht zal worden om hiervan een update te maken en ervoor te zorgen dat de informatie gedurende de looptijd van het Betonakkoord met enige regelmaat wordt geactualiseerd.
- **Sloopaannemers** kunnen de hoeveelheid betonreststromen in kaart brengen die geschikt is voor toepassing in beton
- **Producenten.** Binnen de VOBN is vanaf 2012 al sprake van een jaarlijkse benchmark waarbij CO₂ footprint en het gebruik van secundaire en gerecyclede materialen wordt geregistreerd door de leden. Deze benchmark maakt deel uit van de CSC (Concrete Sustainability Council) certificatie, een mondiaal systeem waarmee aangetoond wordt dat bedrijven garant staan voor een verantwoorde herkomst en gebruik van grondstoffen.
- **Aannemers.** Monitoren van uitvoering en realisatie van hergebruik van betonreststromen in bouwprojecten.

- **Opdrachtgevers.** Monitoren en handhaven van de uitvoering van hergebruik van betonreststromen in bouwprojecten. Mogelijk te beginnen in de publieke sector (overheid), daarna ook in de private sector.

Er is een plan van aanpak opgesteld (versie 4, 3 februari 2020)

Looptijd: Q4/2020 (oplevering tijdens de Betondag 19 november)

Budget: € 100.000

3.2 Regelgeving

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Vincent Janssen, Marc Ottelé

Er is internationale en nationale regelgeving om gerecyclede beton toe te passen in nieuwe beton. Hierbij kan enerzijds gebruik gemaakt worden van Europese normen en nationale applicatie documenten (bijv. NEN EN206/NEN 8005), anderzijds is het mogelijk om gebruik te maken van zogenaamde pre-normatieve documenten, zoals CUR aanbevelingen (bijv. CUR aanbeveling 112: beton met betongranulaat als grof toeslagmateriaal). De status van de huidige regelgeving zal moeten worden geïnventariseerd en daar waar nodig aangevuld en geharmoniseerd. Hierbij dienen de volgende onderwerpen aangepakt te worden:

- Inventarisatie bestaande regelgeving (nationaal/internationaal) om betonreststromen toe te passen;
- Harmonisatie van regelgeving. Bij voorkeur één eenduidig document waarin alle mogelijke componenten van betonreststromen kunnen worden toegepast (grof/fijn/poeders)
- Aanvullende regelgeving. Regelgeving waarbij ook nieuwe materiaalstromen en materiaalstromen vanuit nieuwe technieken kunnen worden toegepast in de meest brede zin van het woord;
- Betonreststromen moeten qua milieu regelgeving in principe aangemerkt worden als afval. Betongranulaat kan onder bepaalde voorwaarden als End-of-Waste aangemerkt worden. De voorwaarden waaronder betoncentrales en betonwarenfabrikanten betonreststromen mogen ontvangen moeten worden vastgelegd;
- Het Bouwbesluit geeft tevens eisen voor het gescheiden houden van vrijkomende materialen. De bestemming van materialen is niet vastgelegd. Nagegaan zou moeten worden of het Regelgeving meer richtinggevend kan worden voor hergebruik van materiaalstromen
- Manifest Duurzaam Inkopen: Verschillende Ministeries hebben zich gecommitteerd tot duurzaam inkopen.
- Het ligt voor de hand om voor dit onderdeel het NEN en CROW te betrekken en in te zetten.

Looptijd: Q2/2021

Budget: nader vast te stellen

3.3 Vaststellen criteria kwaliteitsniveau betonreststromen

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Siska Valcke, Nick Vervoort

Onder de huidige omstandigheden kan recyclinggranulaat als grof toeslagmateriaal worden ingezet in beton (o.a. NEN 8005 en CUR Aanbeveling 112). Het materiaal voldoet in dit geval aan de Europese norm voor toeslagmaterialen (EN12620) en kan kwalitatief getoetst en gecertificeerd worden conform de beoordelingsrichtlijn BRL2506. De in deze normen gedefinieerde kwaliteit is geschikt voor de meeste betonsoorten in gangbare betonconstructies en betonproducten. Echter deze kwaliteit is ontoereikend voor bijzondere betonsoorten en/of hoogwaardige (infrastructurele) betonconstructies. Denk hierbij aan hogesterktebeton, voorgespannen beton, zelfverdichtend beton en architectonisch beton. Om gerecyclede materialen toe te kunnen passen in genoemde bijzondere betonsoorten en/of hoogwaardige constructies, zal moeten worden onderzocht of a additionele kwaliteitscriteria nodig zijn om dit mogelijk te maken. De kwaliteitscriteria zullen verder moeten worden uitgebreid tot alle recyclinggranulaten (beton- en menggranulaat) die met bestaande en innovatieve methoden te produceren zijn.

Het formuleren van eisen voor gangbare kwaliteiten recyclinggranulaten is als voorbeeld uitgewerkt in het "Informatieblad Richtlijn voor specificaties van recyclinggranulaten voor beton" van Betonhuis en BRBS Recycling. Het huidige plan van aanpak richt zich op criteria die verband houden met toepassing in genoemde toepassingsgebieden: hoogwaardiger beton, sterker beton, etc.

Het plan voor dit onderdeel bestaat uit twee delen:

Deel A is gericht op het gebruik van grof en fijn recyclinggranulaat in beton-toepassingen en/of vervangingspercentages die als uitbreiding kunnen worden gezien op de huidige regelgeving (normen en CUR Aanbevelingen). Voor dit doel is het wellicht relevant om (aanvullende) kwaliteitscriteria voor het recyclinggranulaat vast te stellen.

Deel B is gericht op het wegnemen van praktische betontechnologische belemmeringen om recyclinggranulaat toe te passen.

Looptijd: in ieder geval tot Q4/2021, mogelijk daarna ook

Budget: 300 k€

3.4 Milieuprestatie

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Paul Ewalds, Paul van Wijnen, Evert Schut

Als basis voor de toepassing van betonreststromen is in het Betonakkoord gekozen voor de MKI. Er zullen voor materialen vanuit bestaande en nieuwe scheidingstechnieken LCA's opgesteld moeten worden die kunnen worden gebruikt voor het berekenen van MKI's om milieuverantwoorde toepassing aan te tonen.

Looptijd: Q4/2020

Budget: nader vast te stellen

3.5 Marktwerking hergebruik betonreststromen

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Jan Schuttenbeld, Eric van Roekel

Bij sommige materialen en componenten is het zinvol om een systeem van terugnamegarantie op te zetten, al dan niet vrijwillig. Onderzocht moet worden of dit voor betonreststromen ook het geval is en of partijen daarvoor een systeem kunnen en willen opzetten.

Het betreft een complexe vraag. Voorstel is om hier verder studie naar te laten uitvoeren zodat dit verder uitgewerkt kan worden. Dit kan als onderzoeksvraag weg worden gelegd of middels een werksessie met stakeholders om dit samen helder krijgen.

Voorstel:

1. Er moet vooral gestuurd worden op een (midden)lage termijn doelstelling om de transitie in beweging te krijgen.
2. Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen Prefab, Betonwaren en Mortel
3. Altijd moet er gekeken worden naar nu en het tweede en derde leven
4. Vervolgens dienen producenten op basis van de R-ladder een overzicht te maken van hun eigen producten.
 - a. Hierbij is R-8 de minimum standaard en zal producent moeten aantonen wat hij hier minimaal presteert.
 - b. Opdrachtgevers kunnen op basis hiervan leveranciers uitdagen om beter te presteren op basis van deze R-ladder. Hoe hoger op de ladder hoe beter je scoort.
5. De belemmeringen die hier optreden moeten in kaart gebracht worden en voor alle belemmeringen moeten oplossingen gevonden worden.
6. Uiteindelijk zal dit leiden tot "design for re-use" en zullen de producten allen een betere plek krijgen op de R-ladder zodat R3 en/of R4 de minimum standaard kan worden.
7. Opdrachtgevers hebben hierin een zeer belangrijke rol. Zonder vraag geen aanbod!

Looptijd: Q4/2021

Budget: nader vast te stellen

3.6 Stimuleren en bevorderen van de uitvraag en de realisatie

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Leo Dekker

Vraag en aanbod zullen sterk afhankelijk zijn van de uitvraag en realisatie in de praktijk. Onderdeel van het onderdeel hergebruik betonreststromen is een minimum niveau van 5%, oplopend tot 100% van de beschikbare hoeveelheid beton.

Looptijd: Q4/2020

Budget: nader vast te stellen

3.7 Signaleren en stimuleren innovatie (freement, ADR/HAS, slim breken)

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Uitvoeringsteam kennisontwikkeling en innovatie

Nieuwe en innovatieve technieken maken een verdere en betere scheiding van de samenstellende componenten van beton mogelijk. Op dit moment kan hierbij gedacht worden aan methodieken als “slim breken” en de ADR/HAS technologie. In alle onderdelen van het plan van aanpak zal ook met deze methodieken rekening gehouden moeten worden. Zo zullen ook deze materialen in de monitoring en regelgeving meegenomen moeten worden. Dit onderwerp is belangrijk voor het uitvoeringsteam, maar is de verantwoordelijkheid van het uitvoeringsteam kennisontwikkeling en innovatie. Uitwisseling van informatie (liaison) via secretaris Betonakkoord en Regisseursoverleg (voorzitter)

Looptijd en budget: NVT

3.8 Regionale initiatieven

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Ludwig Temme

Regionale activiteiten op het gebied van circulariteit zijn volop gaande en zeer divers van insteek. Daar waar lokale partijen elkaar kunnen vinden is volop betrokkenheid en inzet, maar het is wel van belang om daar op nationaal niveau rekening mee te houden. Mogelijk kan hier ook via de monitoring aandacht aan worden besteed.

Looptijd: Q4/2020

Budget: nader te bepalen

3.9 Kennisoverdracht

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Uitvoeringsteam onderwijs en kennisdeling

Verworven kennis moet publiek gedeeld kunnen worden. Hiertoe dien in ieder geval aansluiting gevonden worden met het uitvoeringsteam Onderwijs en Kennisdeling. Dit is in de governance van het project voorzien. Dit onderwerp is belangrijk voor het uitvoeringsteam, maar is de verantwoordelijkheid van het uitvoeringsteam kennisoverdracht. Uitwisseling van informatie (liaison) via secretaris Betonakkoord en Regisseursoverleg (voorzitter)

Looptijd en budget: NVT

3.10 Circulariteitsrisico's

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Leo Dekker, Marc Ottelé

Het is goed om vooraf en tijdens de loop van het traject een inschatting te maken van de mogelijke risico's die verbonden kunnen zijn aan de uitvoering van het traject. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan:

- *Toepassing van AEC granulaten in beton.* AEC granulaten kunnen worden toegepast in beton, maar kennen een beperkte toepasbaarheid. Toepassen in een tweede leven is mogelijk maar, vooralsnog, onder dezelfde beperkende omstandigheden. Wanneer

betonreststromen niet van elkaar te onderscheiden zijn, dan kan dit hergebruik in algemene zin beperken.

- *Beschikbaarheid van materialen.* Het uitgangspunt is dat alle vrijkomende beton weer in nieuwe beton toegepast gaat worden. Dit kan op gespannen voet staan met de toepassing van beton- en menggranulaat als fundatie onder wegen. Dit is een bestaande en zinvolle toepassing met eigen business model.
- *Ongunstige MKI bij de toepassing van betonreststromen.* In principe wordt binnen het betonakkoord gestreefd naar een dalende MKI waarde. Op dit moment is nog onvoldoende kennis om te kunnen vaststellen of het toepassen van betonreststromen leidt tot een dalende MKI..

Looptijd: Q4/2020

Budget: nader te bepalen

3.11 Richtlijn voor circulair en selectief slopen

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: Eric van Roekel

Kwaliteit van betongranulaat voor toeslagmateriaal in beton wordt in hoge mate bepaald door de kwaliteit van het door de sloopaannemer bij de recyclinginstallatie aangeboden materiaal. Uit ervaringen van de betonindustrie blijkt dat men in de huidige situatie niet altijd tevreden is over de aangeboden kwaliteit van het betongranulaat. Recyclingbedrijven kunnen weliswaar het gehalte aan verontreinigingen in het aangeboden beton verminderen, maar zijn erg afhankelijk van het aangeboden materiaal. Daarbij gaat het met name om het gehalte aan hout en kunststof, zie daarvoor paragraaf “3.4 Vaststellen criteria kwaliteitsniveau betonreststromen”. Daarom moet nadrukkelijk gekeken worden naar het voortraject.

Selectief slopen is daarvoor van groot belang. Dit kan worden geborgd via de BRL Veilig en Milieukundig Slopen (SVMS-007, zie <https://www.veiligslopen.nl/site/media/upload/files/svms-007-17-01-definitief-14022017.pdf>). Circa 160 slopers die het grootste deel van de branche vertegenwoordigen zijn gecertificeerd op basis van deze BRL. Door de sloopaannemer wordt in het kader van de BRL SVMS-007 van elke combinatie sloopmateriaal / afnemer de informatie vastgelegd over de kwaliteit en de wijze van verificatie van het sloopmateriaal. Voor betonreststromen is het daarom mogelijk verschillende kwaliteiten en verificatiemethoden te definiëren. Sloopaannemers zijn in staat om door selectief te slopen, betonpuin van hoge kwaliteit aan te leveren bij de recyclingbedrijven. Hiertoe moeten concrete afspraken tussen de sloopaannemer en zijn afnemer worden gemaakt. Wat betreft de BRL SVMS-007 loopt er in 2019/2020 een project om circulariteit nadrukkelijker een plaats te geven. De aanvullende eisen voor deze BRL moeten nog worden geformuleerd.

Betontoeslagmateriaal moet daarnaast in voldoende grote hoeveelheden beschikbaar zijn. Dit houdt in dat het weglekken van kwalitatief goede beton naar de wegenbouw (funderingsmateriaal) voorkomen moet worden. Concrete actie hierin is het stimuleren van opdrachtgevers (met name gemeenten) om menggranulaat en alternatieven als funderingsmateriaal voor te schrijven in GWW-werken, in plaats van betongranulaat. Zoveel mogelijk schone beton moet beschikbaar gemaakt worden als toeslagmateriaal.

Als concrete acties kunnen worden geformuleerd:

- Het formuleren van heldere eisen waaraan betonreststromen moeten voldoen voor aanbieding bij een recyclingbedrijf;
- Bepalen of deze eisen haalbaar zijn, met of zonder aanvullende methoden en technieken;
- Het verwoorden van de eisen in een productblad “beton voor toeslagmateriaal” binnen de BRL SVMS-007;
- Het communiceren van het belang van selectief slopen en de rol van BRL SVMS-007 daarin;
- Het communiceren van de noodzaak van hergebruik van beton in de betonketen en het voorkomen van “weglekken” van goede beton.

Looptijd: Q4/2020

Budget: nader te bepalen

3.12 Circular Dynamics Betonindustrie

Verantwoordelijk(e) werkgroep lid/leden: NTB

De ontwikkeling van een eerste versie van een interactief digitaal model gericht op het ondersteunen van strategisch beleid t.b.v. circulaire en duurzame betonproductie.

CDB moet ondersteuning bieden bij het beantwoorden van vragen zoals:

- Wat is het potentieel van sloopgranulaat als vervanging van grind op lange termijn, gegeven verwachte sloopvolumes, levensduur van bouwwerken en technologische ontwikkelingen?
- Welke lange termijn gevolgen hebben energie- en CO2 reductie gerichte innovaties op het gebied van bouw- en betontechnologie voor de vraag naar en het aanbod van essentiële grondstoffen?
- Wat is de leverzekerheid van grondstoffen voor de toepassing van Geopolymeer en andere alternatieve bindmiddelen ?
- Wat zijn de toekomstige effecten van de elektrificatie transport- en productiemiddelen in de betonindustrie op CO2 emissies?
- Wat zijn de ruimtelijke effecten op lange termijn van de productie van rivierzand en -grind op lange termijn?
- Wat is het potentieel op lange termijn voor de productie van vliegas gegeven de sluiting van kolencentrales enerzijds en de ontwikkeling van andere bronnen anderzijds?
- Wat zijn de lange termijn effecten van de CO2 prijs op de rendement van CO2-emissie reducerende maatregelen?

Dit onderdeel zal uitgevoerd worden door Synmind BV en ondersteund door enkele leden van het uitvoeringsteam. Financiering is geregeld via verschillende bronnen.

Looptijd: maart 2020 – september 2020

Budget: € 14.600

4. Planning

In het betonakkoord wordt de volgende planning aangehouden:

In 2019

- Opstellen van een plan van aanpak
- Basiseis van 5% in alle nieuw projecten
- Percentages in projecten worden gemonitord

In 2020 wordt van de beschikbare hoeveelheid betonreststromen hergebruikt

- 50% grind/10% zand/1% bindmiddel
- Kwaliteit van de reststromen op het niveau nieuw
- Toeleveranciers garanderen terugname van nieuw beton

In 2025 wordt van de beschikbare hoeveelheid betonreststromen hergebruikt

- 75% grind/50% zand/25% bindmiddel
- Kwaliteit van de reststromen op het niveau nieuw

In 2030 wordt 100% van de beschikbare hoeveelheid betonreststromen hergebruikt

- 100% grind/100% zand/100% bindmiddel
- Kwaliteit van de reststromen op het niveau nieuw

De volgende tabel geeft de beoogde planning van de onderwerpen genoemd in hoofdstuk 3.

✓ = opgeleverd ✓ = geplande oplevering

Hergebruik betonreststromen								
jaar	2020				2021			
kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
KWALITEIT EN REGELGEVING								
Roadmap aanpassing regelgeving (3.2)						✓		
Vaststellen criteria kwaliteitsniveau betonreststromen (3.3)								✓
Inventarisatie circulariteitsrisico's (3.10)				✓				
Richtlijn voor circulair en selectief slopen (3.11)				✓				
MONITORING, DATA EN INFORMATIEBEHEER								
Monitoringsmethodiek betonreststromen (3.1)				✓				
Model voor grondstoffenstromen: Circular Dynamics (3.12)			✓					
Milieuprestatie gerecyclede reststromen vastleggen in LCA's (3.4)				✓				
AANBESTEDINGEN EN CONTRACTEN								
Stimuleren en bevorderen van de uitvraag en de realisatie (3.6)				✓				
Terugnamesysteem voor gesloten kringloop (3.5)								✓
Aansluiting bij regionale initiatieven (3.8)				✓				

5. Organisatie

Het Uitvoeringsteam "Hergebruik Betonreststromen" bestaat uit deelnemers namens diverse opdrachtgevers en marktpartijen. De betrokken partijen in het Uitvoeringsteam vertegenwoordigen de overige opdrachtgevers en marktpartijen die het Betonakkoord ook hebben ondertekend. Producten die opgesteld worden door of vanuit het Uitvoeringsteam zullen voor akkoord worden voorgelegd aan de partijen die hebben ondertekend, zodat deze door alle partijen worden gedragen. Het is aan de deelnemende partijen van het Uitvoeringsteam om tijdig afstemming te zoeken met de opdrachtgevers/ marktpartijen zodat zij al in het voortraject voldoende worden meegenomen in de ontwikkeling van de producten zodat een akkoord alleen een formaliteit zal zijn.

Namens de opdrachtgevers:

- Ministerie I&W (Evert Schut)
- Gemeente Amersfoort (Ludwig Temme)

Namens de marktpartijen:

Bouwbedrijven :

- Heijmans N.V. (Marc Ottelé).
- BAM (Nick Vervoort).

Producenten grondstoffen beton

- GBN/Strukton (Eric van Roekel).
- Twee R Recyclinggroep (Jan Schuttenbeld)
- BRBS (Peter Broere)
- Beelen Recycling (René Koppenaal)
- Monumentenwerf (Vincent Janssen)
- Veras/sloopbranche (Erik Hove)
- Cascade (Resie Reijnders)

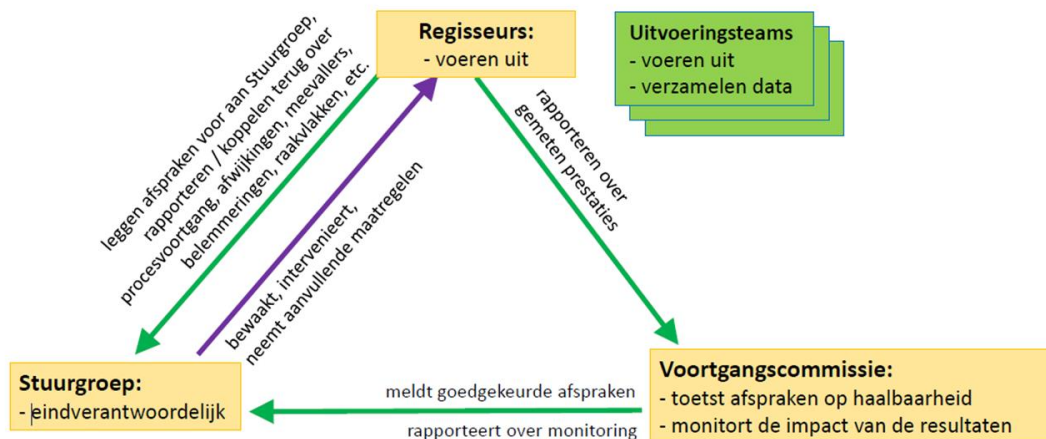
Producenten betonmortel en betonproducten:

- Mebin (Leo Dekker; voorzitter)
- Betoncentrale Gorkum (Jos van der Velden).
- Betonhuis (Paul Ewalds)
- Struyk Verwo Infra (Paul van Wijnen)

Namens overig deelnemers:

- TNO (Siska Valcke)

De algemene governance structuur van het Betonakkoord is weergegeven in het onderstaande schema:

Het is de verwachting dat het uitvoeringsteam in 2019 circa 6-8 keer bij elkaar zal komen om de voortgang te bespreken en afspraken te maken over de voortgang. Vanuit de stuurgroep is een mentor (Fred Snel; Teunesen Zand en Grint B.V.) en een secretaris (Martin v.d. Vliet) aangewezen als liaison tussen het uitvoeringsteam en de stuurgroep.

De regisseurs, ofwel de voorzitters van de uitvoeringsteams, hebben op regelmatige basis contact om de onderlinge voortgang te bespreken en af te stemmen.

6. Communicatie

De externe communicatie verloopt via de Stuurgroep als eindverantwoordelijke binnen de governance van het Betonakkoord. Hiervoor is secretariële ondersteuning en zal gebruik gemaakt worden van de beschikbare media.

7. Financiën

De financiële bijdrage kan worden opgesplitst in een “out-of-pocket” deel en een “in-kind” deel. Omdat het proces nog in een beginfase is, valt nog niet te voorspellen wat aan uitgaven te verwachten is in de komende jaren. Deze inschatting beperkt zich tot 2019. In 2020 zal een verdere inschatting gemaakt worden.

7.1 Out of pocket

Nader te bepalen.

7.2 In kind

- Bijeenkomsten
- Inhoudelijk werk
- Aantal teamleden (15)
- Geschat aantal uren 3360
- Tarief € 100/h
- Totaal “In kind” 336 k€